نحوه انتقال اطلاعات استخراج شده از وب سرویس به SQL Server به کمک SSIS

محمد باقر سيف اللهي نویسنده: TT:10 1897/07/80 تاریخ: آدرس:

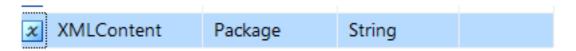
عنوان:

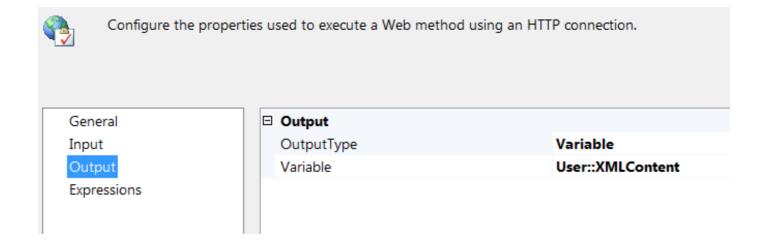
www.dotnettips.info

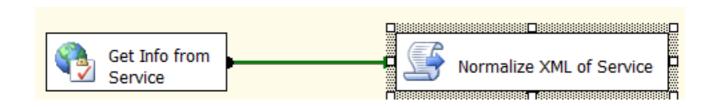
SQL Server, Web Service, SSIS, data mining گروهها:

ممکن است در مواقعی نیاز به اطلاعات استخراج شده از وب سرویسی داشته باشید که در همان مقطع زمانی به آن دسترسی ندارید . مسلما برای این منظور باید آن اطلاعات را ذخیره کرده تا در صورت نیاز بتوان به آنها رجوع کرد . یکی از راه حلها ذخیره آن در پایگاه داده (در اینجا Sql Server) است که در این پست به کمک امکانات BIDS در یکیجهای SSIS و کوئریهای SQL این مشكل را برطرف ميكنيم. براى مشاهده نحوه استخراج اطلاعات از وب سرويس به اينجا مراجعه كنيد .

تنها تفاوتی که در این پست در کار با سرویس با پست اشاره شده در بالا وحود دارد ذخیره اطلاعات استخراج شده است که در آن پست در یک فایل xml ذخیره شدند ولی در اینجا ما نیاز داریم تا اطلاعات را در یک متغیر با حوزه کاری Package ذخیره کنیم (به این معنی که مختص به همان flow نباشد و در تمام یکیج دیده شود)

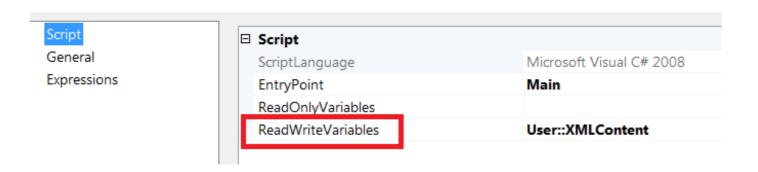






به دلیل اینکه هدر xml خروجی از سرویس دارای چندین namespace هست هنگام کار با آنها به مشکل خواهیم خورد. (هم هنگام کار با xml taskها و هم هنگام کار با xml در (sql) ▼<ArrayOfUserInfo xmlns:xsi="http://www.w3.org/2001/XMLSchema-instance":
▼<UserInfo>

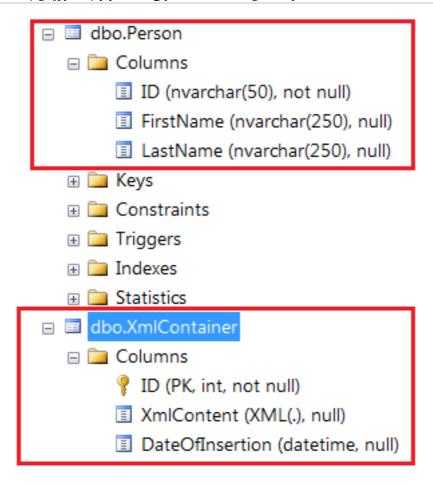
به همین دلیل باید این قسمت از محتوا را حذف کرد . برای همین پس از گرفتن اطلاعات از سرویس آن را به کمک یک Script task حذف میکنیم



```
public void Main()
    //xmlns:xsi="http://www.w3.org/2001/XMLSchema-instance" xmlns:xsd="http://www.w3.org/2001/XMLSchema" xmlns="http://tempuri.org/"
    object o = "null";
    byte[] emptyBytes = new byte[0];
    try
        Dts.VariableDispenser.LockForRead("User::XMLContent");
Variable xmlc = Dts.Variables["User::XMLContent"];
         o = xmlc.Value;
       if (o != null)
             string s = o.ToString();
             s = s.Replace("xmlns:xsi=\"http://www.w3.org/2001/XMLSchema-instance\"", "");
             s = s.Replace("xmlns:xsd=\"http://www.w3.org/2001/XMLSchema\"", "");
s = s.Replace("xmlns=\"http://tempuri.org/\"", "");
             Dts.VariableDispenser.Reset();
             Dts.VariableDispenser.LockForWrite("User::XMLContent");
             Dts.Variables["User::XMLContent"].Value = s;
    catch (Exception ex)
         MessageBox.Show("Error SSIS : " + Environment.NewLine + Environment.NewLine + ex.Message, "Error on Package...");
         Dts.TaskResult = (int)ScriptResults.Failure;
    finally
        Dts.VariableDispenser.Reset();
    Dts.Log("nameSpace Removed Successfully...", 0, emptyBytes);
    Dts.TaskResult = (int)ScriptResults.Success;
```

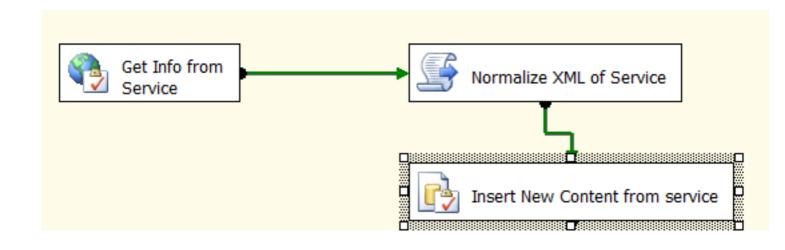
در این مرحله اطلاعات استخراج شده را باید در SQL درج کنیم . برای همین ساختاری که باید اطلاعات را در SQL نگه دارد را در دیتابیس ایجاد میکنیم :

جدول person برای نگهداری اطلاعات سرویس و XmlContainer برای نگهداری xmlهای سرویس .(برای داشتن History)

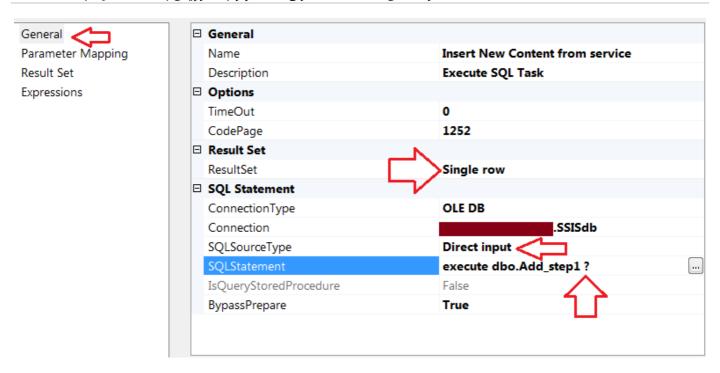


برای درج هم از SP استفاده میکنیم :

ALTER PROCEDURE [dbo].[Add_step1] @xml XML AS BEGIN SET NOCOUNT ON; INSERT INTO dbo.XmlContainer values(@xml, GETDATE()) DECLARE @id INT SET @id = SCOPE_IDENTITY() ; SELECT @id AS Result END

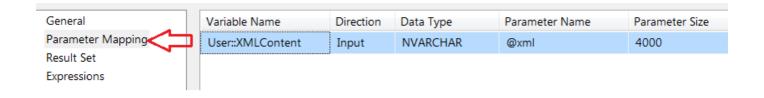


و پیکربندی SQL Task :



نکته اول ایجاد کانکشن به پایگاه داده است که در اینجا از نمایش جزییات آن صرف نظر شده است . نکته دیگری پارامتر SP است که چون یک پارامتر دارد یک علامت سوال با ویرگول از هم جدا میشوند . ۶٫۲٫۲٫۲.

: سپس در بخش parameter mapping به ترتیب مقدار دهی میشوند



و مقدار خروجی SP که شناسه آیتم درج شده است را در یک متغیر نگهداری می کنیم:



General	Result Name	Variable Name
Parameter Mapping	Result	User::SqlResultId
Result Set		,
Expressions		

برای قدم بعد میخواهیم اطلاعات موجود در XML استخراج شده در پایگاه داده را در جدول مربوطه ذخیره کنیم . برای این کار این SP را مینویسیم :

```
ALTER PROCEDURE [dbo].[transform Step2]
@id int
AS
BEGIN
    SET NOCOUNT ON;
    DECLARE @trans CHAR(50), @xml XML
    SET @trans = 'MyTrans'
    BEGIN TRY
    BEGIN TRANSACTION @trans
   DELETE FROM Person -- empty table
    SELECT @xml = xc.XmlContent FROM XmlContainer xc
    WHERE xc.ID = @id
    DECLARE @dt DATETIME , @hoc int;
    EXEC sp xml preparedocument @hoc OUTPUT, @xml
    INSERT INTO Person (ID, FirstName, LastName)
    SELECT ID, FirstName, LastName
    FROM OPENXML(@hoc, 'ArrayOfUserInfo')
    WITH
    ID [nvarchar] (50) 'ID',
    FirstName [nvarchar] (250) 'FirstName',
    LastName [nvarchar] (250) 'LastName'
    EXEC sp xml removedocument @hoc -- empty cache
    IF (@@ERROR <> 0 )
    BEGIN
        ROLLBACK TRANSACTION @trans
    END
    ELSE
    BEGIN
    COMMIT TRANSACTION @trans
    SELECT 'OK' AS 'ERROR'
    END
    END TRY
    begin CATCH
        ROLLBACK TRANSACTION @trans
        SELECT ERROR MESSAGE() AS 'ERROR'
    END CATCH
END
```

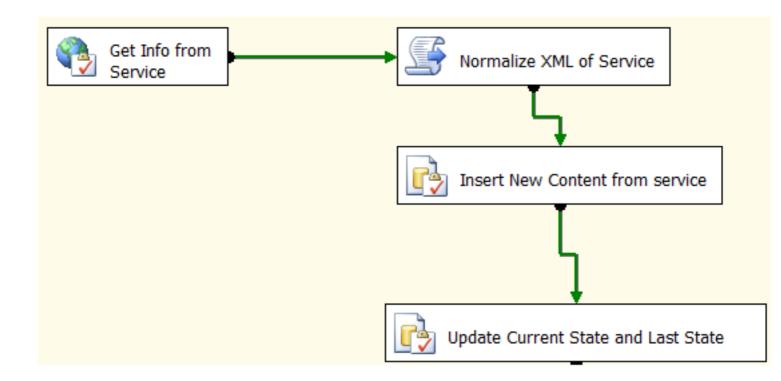
نکات مهم موارد زیر هستند:

1 - استفاده از OpenXml برای parse کردن 1

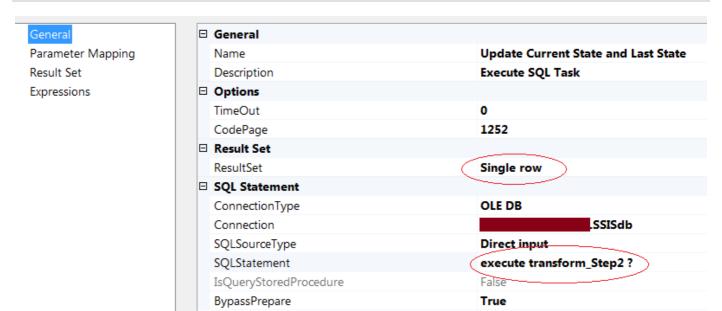
2 - استفاده از sp_xml_preparedocument و sp_xml_preparedocument (بيشتر)

-3 اطلاعات شناسه و نام و نام خانوادگی inner textهای نودهای xml هستند . اگر این موارد به صورت attribute باشند باید قبل از نام آنها علامت @ قرار بگیرند.

پس از ایجاد این Sp باید آن را در package فراخوانی کنیم:



و ییکربندی این SQL Task :



و پارامترهای این SP:

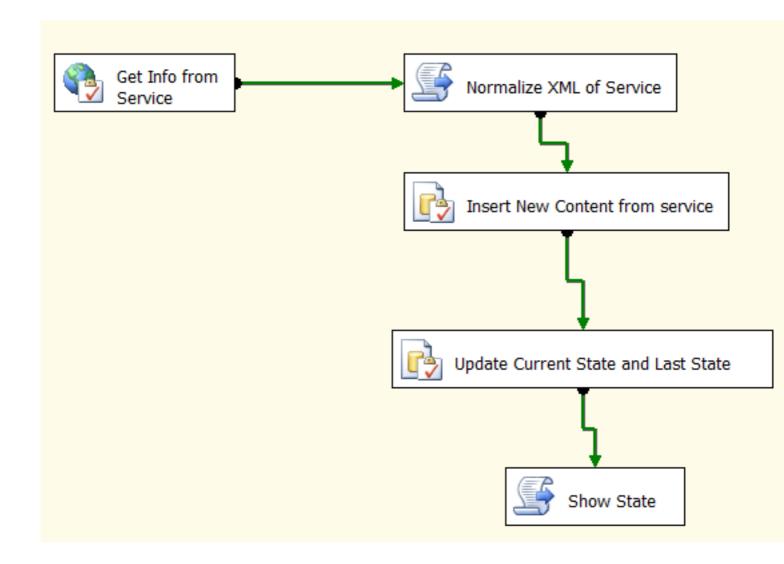
eneral	Variable Name	Direction	Data Type	Paramet	Paramet
arameter Mapping	User::SqlResultId	Input	LARGE_INTEGER	@id	0
Result Set	000111041110011100		2	2.5	

و ذخیره نتیجه تراکنش در متغیری در پکیج:

Name	Scope	Data Type	Value
FinalState	Package	String	

General	Result Name	Variable Name
Parameter Mapping Result Set	ERROR	User::FinalState
Expressions		

و اکنون پکیج ما ظاهری شبیه به این مورد خواهد داشت:

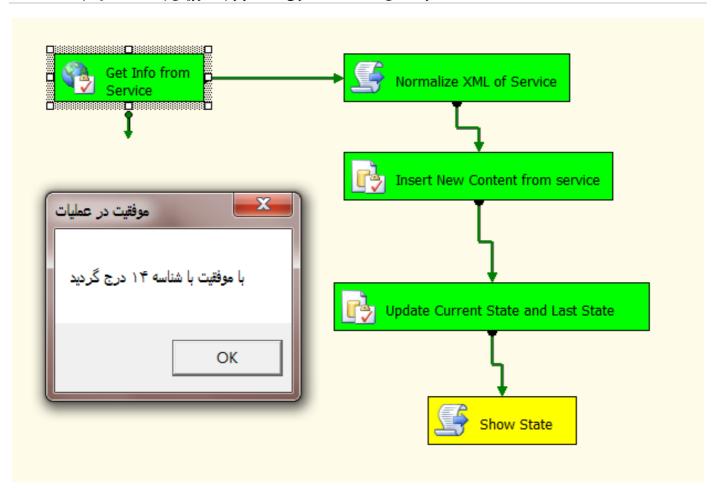


در نهایت به عنوان یک facility میتوانیم وضعیت تراکنش را به کاربر نمایش دهیم (به کمک Script Task) :

Script	☐ Script	
General Expressions	ScriptLanguage	Microsoft Visual C# 2008
	EntryPoint	Main
	ReadOnlyVariables	User::FinalState,User::SqlResultId
	ReadWriteVariables	

```
public void Main()
    const string _id = "User::SqlResultId";
    const string _err = "User::FinalState";
    Dts.VariableDispenser.LockForRead(_id);
    Dts.VariableDispenser.LockForRead(_err);
    string id = Convert.ToString( Dts.Variables[_id].Value);
    string error = Convert.ToString(Dts.Variables[ err].Value);
    *string msg = "مناسه" = p+id+" با موفقیت با شناسه" = string msg
    Dts.VariableDispenser.Reset();
    if (error.Equals("OK"))
        MessageBox.Show(msg, "موفقیت در عملیات);
        Dts.TaskResult = (int)ScriptResults.Success;
    else
        MessageBox.Show("Error: "+Environment.NewLine+error, "خطا در انجام عمليات");
        Dts.TaskResult = (int)ScriptResults.Failure;
    }
    // TODO: Add your code here
}
```

و تمام ...



∢ 🗆			III		
	Results Messages				
	ID	XmlContent	DateOfInsertion		
1	7	<arrayofuserinfo><userinfo><id>bd36d158-f2bd-40d</id></userinfo></arrayofuserinfo>	2013-05-16 21:36:44.84		
2	8	<arrayofuserinfo><userinfo><id>5848557b-6482-4d8</id></userinfo></arrayofuserinfo>	2013-05-16 21:44:21.49		
3	9	<arrayofuserinfo><userinfo><id>5f465898-bce8-4153</id></userinfo></arrayofuserinfo>	2013-05-16 21:45:02.61		
4	10	<arrayofuserinfo><userinfo><id>0836a55b-3d8f-4ce</id></userinfo></arrayofuserinfo>	2013-05-16 21:53:19.83		
5	11	<arrayofuserinfo><userinfo><id>73670cd5-1d09-4a9</id></userinfo></arrayofuserinfo>	2013-05-16 22:35:52.70		
6	12	<arrayofuserinfo><userinfo><id>316e06a0-4063-479</id></userinfo></arrayofuserinfo>	2013-05-16 22:36:30.89		
7	13	<arrayofuserinfo><userinfo><id>c56ab672-9415-418</id></userinfo></arrayofuserinfo>	2013-05-16 22:38:56.86		
8	14	<ID>c991b4ee-a389-427"><arrayofuserlnfo><id>c991b4ee-a389-427</id></arrayofuserlnfo>	2013-05-17 10:55:12.27		
			·		

نظرات خوانندگان

نویسنده: Amir

تاریخ: ۱۳۹۲/۱۰/۱۸

با سلام وسیاس از مطالب مفیدتون

سوالی دارم ممنون میشم اگه جواب بدید

برای انتقال دادههای هشت سرور که از نوع پارادوکس به SQL Server 2012 هستند آیا به غیر از روش SSIS راه دیگری وجود دارد ؟ ناگفته نماند که دادهها حجم قابل توجهی دارند و با روش SSIS سرعت شبکه را کاهش میدهد.

نکته دیگر، دادهها به صورت کامل به SQL Server منتقل نمیشوند و بعضی جداول منتقل شده یا خالی هستند یا جداول تکراری داریم در SQL Server که در نتیجه باعث قابل اطمینان نبودن Data Warehouse میشود.

با سیاس

نویسنده: محمد باقر سیف اللهی تاریخ: ۸۲:۲۹ ۱۳۹۲/۱۰۲۱

سلام

اجازه بدید اول به این نکته اشاره کنم که SSIS روش نیست بلکه یک ابزاره. روش مد نظر برای Migration داده ، ETL نام داره (Extract , Transform , Load) نه SSIS.

حالا برای انجام عمل ETL ابزارهای دیگری هم میشه پیدا کرد مثل informatica یا DB2 Infosphere که میتونید تعدادی از اونهای رو اینجا ببینید

در مورد مشکلاتی که در باره دادهها یا شبکه میفرمایید هم باید یک plan مناسب برای این مهاجرت داده ای ایجاد کنید . جهت اطلاع عرض کنم که این پروسه ممکنه گاها تا یک ماه طول بکشه بسته به پلنی که طراحی شده و شرایط و محدودیت هایی که موجوده. اطلاعات بیشتر رو میتونید از اینجا کسب کنید

موفق باشيد

نویسنده: Amiir

تاریخ: ۱۳:۴۵ ۱۳۹۲/۱۰/۱۸

ممنون از راهنمایتون

تعریف انبار داده Data Warehouse

عنوان: **تعریف انبار د** نویسنده: محمد رجبی

تاریخ: محمد رجبی تاریخ: ۲۰:۳۰ ۱۳۹۳/۰۲/۱۵

آدرس: www.dotnettips.info

گروهها: data mining, data warehouse

در این مقاله در ادامهی مطلبی که تحت عنوان «آموزش مفاهیم Data Warehouse» توسط آقای شاه قلی منتشر شده بود، به بررسی بیشتر مفهوم انبار داده (Data Warehouse) پرداخته میشود.

مقدمه

در سازمان ها، دادهها و اطلاعات معمولاً به دو شکل در سیستمها پیاده سازی می گردد:

• سیستمهای عملیاتی OLTP:

این سیستمها باعث می گردند تا چرخ کسب و کار بگردد. وجود این سیستمها سبب می شود تا دادههای مربوط به کسب و کار، به بانک اطلاعاتی وارد شوند. این سیستمها عموماً:

ه به دلیل کوتاهی عملیات دارای سرعت قابل توجهی میباشند.

٥ محيطي جهت ورود دادهها ميباشند.

٥ معمولاً اپراتورها، استفاده كنندههای آن هستند.

• سیستمهای اطلاعاتی OLAP ، DW/BI، DSS :

این سیستمها باعث می گردند تا چرخش کسب و کار را بنگرید. فلسفه بکارگیری این سیستمها در سازمان این است که اطلاعات مورد نیاز مدیران، از درون دادههای سیستمهای عملیاتی موجود، استخراج گردد. این سیستمها عموماً:

٥ به دلیل آنالیز حجم انبوهی از داده ها، معمولاً کندتر از سیستمهای عملیاتی میباشند.

ه محیطی جهت تولید گزارشات تحلیلی و آماری میباشند.

٥ معمولاً مديران و تصميم گيرندگان سازمان ها، استفاده كنندگان آن مىباشند.

سیستمهای عملیاتی در جامعه ما سابقه بیشتری داشته و متخصصین فناوری اطلاعات عموماً با طراحی و تولید چنین سیستم هایی آشنایی کافی دارند. متاسفانه جایگاه سیستمهای اطلاعاتی در جامعه ما کمتر شناخته شده و متخصصین فناوری اطلاعات بندرت با مفاهیم و نحوه پیاده سازی آن آشنایی دارند.

این نکته حائز اهمیت است که سیستمهای اطلاعاتی یک سیستم یا محصول نیستند که بتوان آنها را خریداری کرد. بلکه یک راهبرد (Solution, Approach) هستند و در حقیقت هر راهبردی مربوط به یک نوع کسب و کار (Business) و یا سازمان میباشد و نمیتوان فرمول واحدی را برای حتی سازمانهای مشابه، ارائه نمود.

گارتنر در ابتدای سال 2011 گزارشی را منتشر کرده که نشان میدهد بازار BI با 9.7 % رشد، ارزشی بالغ بر 10.8 بیلیون دلار داشته، ولی متاسفانه پروژههای آن به طور متوسط با 75% شکست مواجه شده است. در حالیکه 4 سال پیش، این رقم حدود 50% بود. این موسسه BI را پنجمین اولویت مدیران IT ذکر کرده است.

مفاهیم و مباحث مربوط به Data Warehouse به اواسط دهه 1980 برمی گردد، به زمانی که IBM تحقیقاتی را در این زمینه شروع کرد و نتیجه آنرا «Information Warehouse» نامید و هنوز هم در برخی منابع از این واژه بجای Data Warehouse استفاده میشود. از این پس برای راحتی از اختصار Dw بجای Data Warehouse استفاده میشود. انبارهای داده جهت رفع نیاز رو به رشد مدیریت دادهها و اطلاعات سازمانی که توسط پایگاههای داده سیستمهای عملیاتی غیر ممکن بود، ساخته شدند.

انبار داده به مجموعه ای از دادهها گفته میشود که از منابع مختلف اطلاعاتی سازمان جمع آوری، دسته بندی و ذخیره میشود. در واقع یک انبار داده مخزن اصلی کلیه دادههای حال و گذشته یک سازمان میباشد که برای همیشه جهت انجام عملیات گزارش گیری و آنالیز در دسترس مدیران میباشد. انبارههای داده حاوی داده هایی هستند که به مرور زمان از سیستمهای عملیاتی آنلاین سازمان، استخراج میشوند. بنابراین سوابق کلیه اطلاعات و یا بخش عظیمی از آنها را میتوان در انباره دادهها مشاهده نمود. از آنجائیکه انجام عملیات آماری و گزارشات پیچیده دارای بار کاری بسیار سنگینی برای سرورهای پایگاه داده میباشند، وجود انبار داده سبب میگردد که این گونه عملیات تاثیری بر فعالیت برنامههای کاربردی سازمان نداشته باشد.

همانگونه که پایگاه داده سیستمهای عملیاتی سازمان (برنامههای کاربردی) به گونه ای طراحی میشوند که انجام تغییر، حذف و اضافه داده به سرعت صورت پذیرد، در مقابل انبار دادهها دارای معماری ویژه ای میباشند که موجب تسریع انجام عملیات آماری و گزارش گیری میشود. در حقیقت میتوان اینگونه بیان نمود که انباره داده یک مخزن فعال و هوشمند از اطلاعات است که قادر است اطلاعات را از محیطهای گوناگون جمع آوری و مدیریت کرده و نهایتا پخش نماید و در صورت لزوم نیز سیاستهای تجاری را روی آنها اجرا نماید.

:Bill Inmon

او را پدر DW مینامند، از دیدگاه او DW هسته مرکزی چیزی است که او آنرا CIF اختصار (Corporate Information Factory) مینامد، که پایه و اساس BI بر مبنای آن قرار دارد. وی از طرفداران Top-Down Design میباشد که معتقد است در زمان طراحی باید با دیدی سازمانی، CIF را مدل سازی، ولی بصورت دپارتمانی پیاده سازی کرد (Think Globally, Implement Locally). در این نوع طراحی از Data Mart خواهیم رسید.

:Ralph Kimball Ph.D

به نظر وی DW چیزی نیست جز یک کپی از دادههای عملیاتی که به طرز خاصی برای گزارشات و تحلیلهای آماری، آماده و ساختمند شده است. به بیان دیگر DW سیستمی است جهت استخراج، پالایش، تطبیق و تحویل اطلاعات منابع داده ای به یک بانک اطلاعاتی Dimensional و اجرای Query و گزارشات آماری و تحلیلی برای اهداف تصمیم گیری و استراتژیک سازمان. وی معرفی کننده یکی از اساسی ترین مفاهیم طراحی یعنی Dimensional Modeling است؛ ماحصل چنین ایده ای، اساس شکل گیری مدلی است که امروزه کارشناسان آنرا به نام Cube میشناسند. وی از طرفداران Bottom-Up Design است که در این نگرش از که امروزه کارشناسان آنرا به نام عملی تر از روشی میباشد که به یکباره DW جامع و کامل برای اهداف سازمانی طراحی و پیاده سازی گردد.

تعریف انبار داده :

W.H.Inmon پدر DW آنرا چنین تعریف میکند:

The Data Warehouse is a collection of

Integrated

,

Subject-Oriented

databases designed to support the DSS function, where each unit of data is

Non-Volatile

and

relevant

to some moment in

Time

از تعریف فوق دو مورد دیگر نیز به طور ضمنی استنباط میشود:

٥ انبار داده به طور فیزیکی، کاملاً جدا از سایر سیستمهای عملیاتی است.

o دادههای DW مجموعه ای Aggregated و Atomic از دادههای تراکنشهای سیستمهای عملیاتی است که سوای کاربرد آنها در سیستمهای عملیاتی، برای مقاصد مدیریتی نیز استفاده خواهد شد.

به بیان دیگر DW راهبردی است که دسترسی آسان به اطلاعات درست (Right Information)، در زمانی درست (Right Time) ، به کاربران درست (Right Users)، را فراهم می آورد تا «تصمیم گیری سازمانی» قابل انجام باشد. DW صرفاً یک محصول نرم افزاری و یا سخت افزاری نیست که بتوان آنرا خریداری نمود بلکه فراتر از آن و در حقیقت یک محیط پردازشی میباشد که کاربران میتوانند از درون آن اطلاعات مورد نیاز خود را بیابند.

DW اطلاعات خود را از سایر بانکهای اطلاعاتی از نوع OLTP و یا سایر DWهای لایه پایینتر و به صورت دسته ای (Batch) و یا انبوه (Bulk Loading) جمع آوری میکند. یک DW به صورت سنتی باید شامل دادههای Historic سازمان باشد و میتوان اینگونه بیان نمود که در DW هرچه دادههای قدیمیتری موجود باشد، اعتبار تحلیلهای آماری سیستم افزایش خواهد یافت.

دادههای سیستم عملیاتی را نمیتوان بلافاصله درون بانک اطلاعاتی DW لود نمود، چنین داده هایی باید آماده سازی، پالایش و همگون گردند تا شرایط لود در DW را داشته باشند. حداقل کاری که انتظار داریم یک DW در مورد دادهها برای ما برآورده سازد شامل موارد زیر است:

٥ استخراج دادهها از منابع مختلف (مبدإ)

٥ تبديل دادهها به فرمتى يكسان

٥ لود دادهها به جداول مربوطه (مقصد)

با هر با اجرای پروسه فوق یکی از سه مورد زیر، بسته به نیاز طراحی و محدودیتهای تکنولوژی رخ خواهد داد:

o تمام دادهها در DW با دادههای جدید جایگزین خواهند گردید(Full Load, Initial Load, Full Refresh).

o دادههای جدید به دادههای موجود اضافه خواهند گردید (Incremental Load (Inserted data).

o نسخه جدیدی از دادههای کنونی به سیستم اضافه خواهند گردید (Updated data).

ویژگیهای دادههای درون DW

دادههای DW از نگاه Inmon دارای 4 ویژگی اصلی زیر هستند:

o فقط خواندنی (Non-Volatile):

هیچ رکوردی و یا داده ای Update نخواهد شد و صرفاً رکوردهایی که محتوای مقادیر جدید دادهها هستند، به سیستم اضافه خواهند شد.

o موضوع گرا (Subject-Oriented):

منظور از «موضوع» پایههای اساسی یک کسب و کار هستند، به شکلی که با حذف یکی از این پایه ها، شاید ماهیت آن کسب و کار از ریشه دگرگون شود. برای مثال موضوعاتی چون «مشتری» و یا «بیمه نامه» برای شرکتهای بیمه.

o جامع (Integrated):

باید تمامی کدهایی که در سیستمهای عملیاتی وجود دارند و معانی یکسانی دارند، برای مثال کد جنسیت، در DW به یک روش ذخیره و نمایش داده شوند.

o زمانگرا (Time Variant):

هر رکورد باید حاوی فیلد و یا کلیدی باشد که نمایانگر این باشد که این رکورد در چه زمانی ایجاد، استخراج و ذخیره شده است. از آنجا که دادههای درون سیستمهای عملیاتی آخرین و به روزترین داده هر سیستم میباشد، نیازی به وجود چنین عنصری در سیستمهای احساس نمی گردد، ولی چون در DW تمام دادههای نسخ قدیمی دادههای سیستمهای عملیاتی موجود میباشد، باید حتماً مشخص گردد که هر داده ای در سیستمهای عملیاتی در چه زمانی، چه مقادیری داشته است. این عنصر زمانی کمک میکند تا بتوانیم:

٥ گذشته را آنالیز کنیم.

٥ اطلاعات مربوط به حال حاضر را بدست آوريم.

٥ آينده را پيش بيني کنيم.

منبع: کتاب آقای خشایار جام سحر با عنوان بانک داده تجمیعی

Comparison Kimball vs. Inmon Inmon

Continuous & Discrete Dimension Management

Define data management via dates in your data

Continuous time

When is a record active
Start and end dates
Discrete time

A point in time Snapshot

Kimball

Slowly Changing Dimension Management
Define data management via versioning

Type I

Change record as required No History

Type II

Manage all changes
History is recorded

Type III

Some history is parallel Limit to defined history

Inmon	Kimball
Subject-Oriented	
Integrated	Business-Process-Oriented
Non-Volatile	Stresses Dimensional Model, Not E-R
Time-Variant	
Top-Down	Bottom-Up and Evolutionary
Integration Achieved via an Assumed Enterprise Data Model	Integration Achieved via Conformed Dimensions
Characterizes Data marts as Aggregates	Star Schemas Enforce Query Semantics

	Inmon	Kimball
Overall approach	Top-down	Bottom-up
Architectural structure	Enterprise-wide DW feeds departmental DBs	Data marts model a business process;enterprise is achieved with conformed dims
Complexity of method	Quite complex	Fairly simple
Data orientation	Subject or data driven	Process oriented
Tools	Traditional ERDs and DIS	Dimensional modeling; departs from traditional relational modeling
End user accessibility	Low	High
Timeframe	Continuous & Discrete	Slowly Changing
Methods	Timestamps	Dimension keys

بررسی داده کاوی و OLAP

محمد رجبی ۲/۱۶ /۳۹۳ ۵۳:۰۱

www.dotnettips.info

آدرس: <u>ttips.info</u> گروهها: OLAP, SSAS

عنوان:

تاریخ:

نویسنده:

data mining, OLAP, SSAS

بررسی OLAP واژه OLAP در اوایل سالهای 1990 شکل گرفت. E.F.Codd بنیانگذار مدل دادهی رابطهای، این واژه را در فرهنگ نامه کاربران بانکهای اطلاعاتی توصیف نمود.

مشابه یک بانک اطلاعاتی رابطهای که شامل تعدادی جدول میباشد، یک بانک اطلاعاتی OLAP شامل تعدادی Cube است. هر Cube مجموعه ای از Dimensionها و Measure هاست. Dimension یک شیء تحلیلی است که محورهای مختصات را برای پرسشهای تحلیلی تعریف میکند و از Member هایی تشکیل شده است که Member هر Dimension در قالب سلسله مراتب میتواند تعریف شود؛ در حالیکه Measure یک مقدار عددی است که در مختصات Cube تعریف میشود که این مقادیر از جداول تراکنشی بدست میآید (جدول Fact) که جزئیات هر رکورد تراکنشی در آنها ذخیره میشود. Dimensionها حاوی اطلاعاتی هستند که از پیش، محاسبات تجمیعی بر روی آنها براساس سلسله مراتب تعریف شده در Dimension انجام شده است.

ساختار OLAP شبیه به یک مکعب روبیک از دادهها است که میتوان آنرا در جهات مختلف چرخانید تا بتوان سناریوهای «قبلا چه شده» و «چه میشد اگر ...» را بررسی نمود. مدل چند بعدی OLAP طریقه نمایش دادن دادهها را در مقایسه با بانکهای اطلاعاتی رابطهای تسهیل میکند. غالبا OLAP دادهها را از یک انباره داده استخراج میکند.

ابزارهای OLAP را به چند دسته تقسیم میکنند:

OLAP رو میزی: ابزارهای ساده و مستقل که روی کامپیوترهای شخصی نصب شده و مکعبهای کوچکی میسازند و آنها را نیز بر روی سیستم به شکل فایل ذخیره میکنند. بیشتر این ابزارها با صفحات گسترده ای نظیر Excel کار میکنند. به این ترتیب کسانی که در سفر هستند قادر به استفاده از این دسته از محصولات هستند. (در حال حاضر OLAP لا حال جایگزین کردن این محصولات است)

MOLAP : بجای ذخیره کردن اطلاعات در رکوردهای کلید دار، این دسته از ابزارها، بانکهای اطلاعاتی خاصی را برای خود طراحی کردهاند؛ بطوری که دادهها را به شکل آرایههای مرتب شده بر اساس ابعاد داده ذخیره میکنند. در حال حاضر نیز دو استاندارد برای این نوع ابزار وجود دارد. سرعت این ابزار بالا و سایز بانک اطلاعاتی آن نسبتا کوچک است.

ROLAP : این ابزارها با ایجاد یک بستر روی بانکهای رابطهای اطلاعات را ذخیره و بازیابی میکنند. بطوری که اساس بهینه سازی Red Brick ،MicreoStrategy و ... بر همین اساس استوار است. اندازه بانک اطلاعاتی این ابزار قابل توجه میباشد.

HOLAP : در اینجا منظور از hybrid ترکیبی از MOLAP و ROLAP است. ابزار دارای بانک اطلاعاتی بزرگ و راندمان بالاتر نسبت به ROLAP میباشد.

مقایسه گزینههای ذخیره سازی در OLAP:

MOLAP: این نوع ذخیرهسازی بیشترین کاربرد در ذخیره اطلاعات را دارد. همچنین به صورت پیش فرض جهت ذخیرهسازی اطلاعات انتخاب شده است. در این نوع تنها زمانی دادههای منتقل شده به Cube به روز میشوند که Cube پردازش شود و این امر باعث تاخیر بالا در پردازش و انتقال دادهها میشود.

ROLAP: در ذخیرهسازی ROLAP زمان انتقال بالا نیست که از مزایای این نوع ذخیرهسازی نسبت به MOLAP است. در ROLAP اطلاعات و پیشمحاسبهها در یک حالت رابطهای ذخیره میشوند و این به معنای زمان انتقال نزدیک به صفر میان منبع داده (بانک اطلاعاتی رابطهای) و Cube میباشد. از معایب این روش میتوان به کارایی پایین آن اشاره کرد زیرا زمان پاسخ برای پرسوجوهای اجرا شده توسط کاربران طولانی است.

HOLAP : این نوع ذخیرهسازی چیزی مابین دو حالت قبلی است. ذخیره اطلاعات با روش ROLAP انجام میشود، بنابراین زمان انتقال تقزیبا صفر است. از طرفی برای بالابردن کارایی، پیشمحاسبهها به صورت MOLAP انجام میگیرد در این حالت SSAS آماده است تا تغییری در اطلاعات مبداء رخ دهد و زمانی که تغییرات را ثبت کرد نوبت به پردازش مجدد پیشمحاسبهها میشود. با این نوع ذخیرهسازی زمان انتقال دادهها به Cube را نزدیک به صفر و زمان پاسخ برای اجرای کوئریهای کاربر را زمانی بین نوع ROLAP و MOLAP میرسانیم.

این سه روش ذخیرهسازی انعطافپذیری مورد نیاز را برای اجرای پروژه فراهم میکند. انتخاب هر یک از این روشها به نوع پروژه، حجم دادهها و ... بستگی دارد. در پایان میتوان نتیجه گرفت که بهتر است زمان پردازش طولانیتری داشته باشیم تا اینکه کاربر نهایی در هنگام ایجاد گزارشات زمان زیادی را منتظر بماند.

بررسی داده کاوی

حجم زیاد اطلاعات، مدیران مجموعهها را در تحلیل و یافتن اطلاعات مفید دچار چالش کرده است. داده کاوی، ابزار مناسب برای تجزیه و تحلیل اطلاعات و کشف و استخراج روابط پنهان در مجموعههای دادهای سنگین را فراهم میکند. گروه مشاورهای گارتنر داده کاوی را استخراج نیمه اتوماتیک الگوها، تغییرات، وابستگیها، نابهنجاریها و دیگر ساختارهای معنی دار آماری از پایگاههای بزرگ داده تعریف میکند. داده کاوی، تلاشی برای یافتن قوانین، الگوها و یا میل احتمالی داده به مُدلی، در بین انبوهی از دادهها است.

داده کاوی فرآیندی پیچیده جهت شناسایی الگوها و مدلهای صحیح، جدید و به صورت بالقوه مفید، در حجم وسیعی از داده میباشد؛ به طریقی که این الگوها و مدلها برای انسانها قابل درک باشند. داده کاوی به صورت یک محصول قابل خریداری نمیباشد، بلکه یک رشته علمی و فرآیندی است که بایستی به صورت یک پروژه پیاده سازی شود.

به بیانی دیگر داده کاوی، فرآیند کشف الگوهای پنهان، جالب توجه، غیر منتظره و با ارزش از داخل مجموعه وسیعی از دادههاست و فعالیتی در ارتباط با تحلیل دقیق دادههای سنگین بی ساختار است که علم آمار ناتوان از تحلیل آنهاست. بعضی مواقع دانش کشف شده توسط داده کاوی عجیب به نظر میرسد؛ مثلا ارتباط افراد دارای کارت اعتباری و جنسیت با داشتن دفترچه تامین اجتماعی یا سن، جنسیت و درآمد اشخاص با پیش بینی خوش حسابی او در بازپرداخت اقساط وام. داده کاوی در حوزههای تصمیم گیری، پیش بینی، و تخمین مورد استفاده قرار میگیرد.

پایه و اساس این تکنیک، ریشه در علوم زیر دارد:

علم آمار و احتمال کامپیوتر (تکنولوژی اطلاعات) هوش مصنوعی (تکنیکهای یادگیری ماشین)

ارتباط داده کاوی و OLAP

OLAP و داده کاوی فن آوریهای تحلیلی در خانواده BI به شمار میآیند. OLAP در زمینه تجمیع مقادیر عظیم دادههای تراکنشی بر پایه تعاریف ابعادی مناسب است.

> سوالات موضوعی که در ادامه به آن اشاره میشود توسط OLAP پاسخ داده میشوند: مقدار فروش کل تولیدات در سه ماهه گذشته در یک منطقه بخصوص چقدر بوده است؟

کدامیک از محصولات جزء ده محصول پر فروش تمامی فروشگاهها در ماه گذشته بودند؟

کدامیک از محصولات برای مشتریان زن و مشتریان مرد فروش قابل توجهی داشته است؟

تفاوت میزان فروش روزانه در هنگام تبلیغات در مقایسه با دوره زمانی عادی چیست؟

فن آوری OLAP بر پایه محاسبات تجمیعی است. سرویس دهنده OLAP نوع خاصی از سرویس دهندهی بانک اطلاعاتی محسوب میگردد که با دادههای چند بعدی سروکار دارد. بسیاری از مشکلات و مخاطرات نظیر ایندکس گذاری، ذخیره سازی دادهها و ... که در RDBMSها وجود دارد در سرویس دهندهی OLAP نیز وجود دارد.

داده کاوی در یافتن الگوهای پنهان از یک مجموعه داده توسط تحلیل همبستگی میان مقادیر مشخصهها مناسب است.

تکنیکهای داده کاوی دو گونه هستند: نظارت شده و نظارت نشده. در داده کاوی نظارت شده کاربر میبایست مشخصهی هدف و مجموعه دادهی ورودی را تعیین نماید. الگوریتمهای داده کاوی نظارت شده شامل درخت تصمیم، نیو بیز و شبکههای عصبی هستند. تکنیکهای داده کاوی نظارت نشده نیازی به تعیین مشخصهی قابل پیش بینی ندارد. خوشه بندی مثال خوبی از داده کاوی نظارت نشده میباشد و به گروه بندی نقاط داده ای ناهمگن به زیر گروه هایی میپردازد که در آنها نقاط داده ای کم و بیش مشابه و همگن هستند.

در زیر نمونه ای از سوالات پاسخ داده شده توسط داده کاوی ارائه شده است: مشخصات مشتریانی که تمایل به خرید جدیدترین مدل را دارند، چیست؟

چه کالاهایی باید به این دسته از مشتریان خاص توصیه و پیشنهاد گردد؟

برآورد میزان فروش مدلی خاص در سه ماهه آینده چیست؟

چگونه باید مشتریان را تقسیم بندی کرد؟

یکی از فرآیندهای اصلی داده کاوی، تحلیل همبستگی میان مشخصهها و مقادیر آنها است. محققین آمار در این موارد قرنها مطالعه داشته اند. OLAP و داده کاوی دو فن آوری مختلف هستند اما فعالیتهای یکدیگر را تکمیل میکنند. OLAP فعالیت هایی نظیر خلاصه سازی، تحلیل تغییرات در طول زمان و تحلیلهای What If را پشتیبانی مینماید. همچنین میتوان آنرا برای تحلیل نتایج داده کاوی در سطوح مختلف و مجزا استفاده کرد. داده کاوی نیز میتواند در ساخت Cubeهای مفیدتر سودمند باشد.

تفاوت میان OLAP و داده کاوی ارتباطی به تفاوت میان دادههای تلخیص شده و دادههای تشریحی ندارد. در واقع تمایز قابل توجهی میان مدل میان مدل سازی توصیفی و تشریحی و جود دارد. توابع و الگوریتم هایی که معمولاً در ابزارهای OLAP یافت میشود، توابع مدل سازی توصیفی به شمار می آیند. در حالیکه توابعی که در آنچه که اصطلاحاً بسته داده کاوی نامیده میشود، یافت میشود توابع یا الگوهای مدل سازی تشریحی هستند.

الگوریتمهای داده کاوی موجود در SSAS و زمینه کاری متناظر

این الگوریتمها را به 5 دسته تقسیم میتوان نمود:

پیش بینی توالی وقایع

برای مثال جهت تجزیه و تحلیل مجموعه ای از شرایط آب و هوایی که منجر به وقوع پدیده خاصی میشود. از الگوریتم زیر استفاده میشود:

Microsoft Sequence Clustering Algorithm

یافتن گروهی از موارد مشترک در تراکنش ها معروفترین مثال در خصوص تجزیه و تحلیل سبد بازار است. از الگوریتمهای زیر استفاده میشود:

Microsoft Association Algorithm

Microsoft Decision Trees Algorithm

یافتن گروهی از موارد مشابه معمول ترین کاربرد زمینه بخش بندی دادههای مشتریان به منظور یافتن گروههای مجزا از مشتریان است. از الگوریتمهای زیر استفاده میشود:

Microsoft Clustering Algorithm

Microsoft Sequence Clustering Algorithm

پیش بینی صفات گسسته به عنوان مثال، پیش بینی اینکه یک مشتری خاص، تمایلی به خرید محصول جدید دارد یا خیر. از

الگوریتمهای زیر استفاده می شود:
Microsoft Decision Trees Algorithm
Microsoft Naive Bayes Algorithm
Microsoft Clustering Algorithm
Microsoft Neural Network Algorithm

پیش بینی صفات پیوسته پیش بینی درآمد در ماه آینده مثالی از آن میباشد. از الگوریتمهای زیر استفاده میشود:

Microsoft Decision Trees Algorithm

Microsoft Time Series Algorithm